

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 09/25

Luksemburgā, 2025. gada 3. februārī

Vispārējās tiesas rīkojums lietā T-1126/23 | *Asociația Inițiativa pentru Justiție/Komisija*

Tiesiska valsts: Rumānijas prokuroru profesionālās apvienības prasība par Komisijas lēmumu, ar ko atceļ lēmumu par sadarbības un pārbaudes mehānisma izveidošanu, noraidīta kā nepieņemama

Ar šo rīkojumu par nepieņemamību Vispārējā tiesa galvenokārt pauž nostāju līdz šim neaplūkotā jautājumā par saikni starp tiesās iedarbības principu un pieņemamības nosacījumu, kas saistīts ar to, ka lēmums, par kuru celta atcelšanas prasība, pamatojoties uz LESD 263. panta ceturto daļu, tieši skar fizisku vai juridisku personu

Šī lieta ir saistīta ar plašu reformu tieslietu un korupcijas apkarošanas jomā Rumānijā, kas kopš 2007. gada Eiropas Savienības līmenī tikusi uzraudzīta saskaņā ar sadarbības un pārbaudes mehānismu (SPM). Šī mehānisma, kas izveidots ar Lēmumu 2006/928¹, mērķis bija uzraudzīt Rumānijas veiktās reformas, lai izpildītu izvirzītos mērķus, kuri noteikti šī lēmuma pielikumā (turpmāk tekstā – “izvirzītie mērķi”). Tie noteikti, lai pabeigtu šīs valsts pievienošanās Savienībai, novēršot trūkumus, ko Eiropas Komisija bija konstatējusi pirms tās pievienošanās. 2023. gada 15. septembrī Komisija, uzskatīdama, ka Rumānija ir sasniegusi minētos mērķus, pieņēma Lēmumu 2023/1786² (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”), ar ko atceļ Lēmumu 2006/928, tādējādi izbeidzot SPM darbību.

Asociația Inițiativa pentru Justiție, Rumānijas prokuroru profesionāla apvienība, kuras mērķis ir nodrošināt tiesiskas valsts vērtību ievērošanu Rumānijā, šo atcelšanas lēmumu apstrīdēja Eiropas Savienības Vispārējā tiesā, apgalvojot, ka SPM atcelšana tieši ietekmējot tās biedrus, jo šāda mehānisma neesamība palielinātu prettiesisku disciplinārlietu uzsākšanu pret viņiem. Komisija izvirzīja iebildi par nepieņemamību, uzskatot, ka lēmums tieši neattiecas ne uz prasītāju, ne uz tās biedriem.

Rīkojumā **Vispārējā tiesa atcelšanas prasību noraida kā nepieņemamu, jo apvienībai nav *locus standi* ne savā vārdā, ne to prokuroru vārdā, kuru intereses tā aizstāv.**

Analizējot jautājumu, vai apstrīdētais lēmums tieši rada tiesiskas sekas to prokuroru situācijai, kuri ir prasītājas apvienības biedri, Vispārējā tiesa vispirms norāda, ka, **tā kā ar šo lēmumu ir atcelts Lēmums 2006/928, tas jāizvērtē, ņemot vērā pēdējā minētā lēmuma mērķus, saturu un juridisko un faktisko kontekstu.** No tā izriet, ka apstrīdētais lēmums var tieši radīt tiesiskas sekas Rumānijas prokuroru situācijai tikai tad, ja Lēmums 2006/928 pats par sevi varētu radīt šādas sekas.

Tomēr tas tā nav. Proti, **no Lēmuma 2006/928 izriet, ka tā sekas skar tikai attiecības starp Savienību un Rumāniju** un ka šis lēmums tieši vai netieši neskar privātpersonas, tostarp prokurorus. Līdz ar to – pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, – **ar minēto lēmumu tās biedriem nav piešķirtas nekādas tiesības, tāpēc nevar uzskatīt, ka tas tieši ietekmē to tiesisko stāvokli.**

Apstāklis, ka Tiesa ir atzinusi izvirzīto mērķu³ tiešo iedarbību, *per se* nenozīmē, ka šie mērķi noteikti ietver atbilstošas prokuroru tiesības, uz kurām tie varētu atsaukties valsts tiesā. Šī apsvēruma pamatojumam Vispārējā tiesa norāda, ka Tiesa ir aplūkojusi izvirzīto mērķu tiešo iedarbību, nevis izmantojot tiesības un/vai pienākumus, kas rodas privātpersonām⁴, bet gan ņemot vērā, ka tiesās iedarbības princips ietver arī valsts tiesu pienākumu nepiemērot valsts tiesisko regulējumu vai judikatūru, kas ir pretrunā Savienības tiesībām.

Vispārējā tiesa precizē, ka **izvirzīto mērķu tiešā iedarbība katrā ziņā nevar nozīmēt, ka privātpersonas var apstrīdēt šo mērķu atcelšanu, nepierādot, ka šī atcelšana pati par sevi tieši un individuāli ietekmē to tiesisko stāvokli**, bet tas šajā lietā nav pierādīts.

Vispārējā tiesa secina, ka Lēmums 2006/928 tieši neskar prasītāju un līdz ar to arī apstrīdēto lēmumu, tādējādi prasītājs nevar būt tiesīgs celt prasību. Ņemot to vērā, tā atgādina, ka, **lai gan Lēmums 2006/928, ar ko izveido SPM, ir atcelts, prokurori, pret kuriem ir ierosinātas disciplinārlietas, joprojām var atsaukties uz tiesību aizsardzību tiesā, kas tiem saskaņā ar LES 19. pantu izriet no Savienības tiesībām.**

Visbeidzot Vispārējā tiesa atgādina, ka atcelšanas prasības pieņemamības nosacījumu interpretācija, ņemot vērā pamattiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, nedrīkst izraisīt Līgumos skaidri paredzēto nosacījumu neņemšanu vērā.

PIEZĪME. Atcelšanas prasībā tiek lūgts atcelt Savienības tiesībām pretrunā esošus Savienības iestāžu aktus. Ievērojot konkrētus nosacījumus, dalībvalstis, Eiropas iestādes un privātpersonas var vērsties Tiesā vai Vispārējā tiesā ar atcelšanas prasību. Ja prasība ir pamatota, tiesību aktu atceļ. Attiecīgajai iestādei ir jāaizpilda juridiskais vakuums, kas varētu rasties šā akta atcelšanas dēļ.

PIEZĪME. Apelācijas sūdzību, kas attiecas tikai uz tiesību jautājumiem, par Vispārējās tiesas nolēmumu var iesniegt Tiesā divu mēnešu un desmit dienu laikā no šā nolēmuma paziņošanas brīža.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Vispārējai tiesai nav saistošs.

[Rīkojuma pilnteksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē.

Kontaktpersona presei: Stefaan van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

Palieciet ar mums!

¹ [Komisijas Lēmums 2006/928/EK](#) (2006. gada 13. decembris), ar ko izveido mehānismu, lai nodrošinātu sadarbību un pārliecinātos par Rumānijā sasniegto, novēršot noteiktus trūkumus tādās jomās kā tiesu sistēmas reforma un cīņa pret korupciju.

² [Komisijas Lēmums \(ES\) 2023/1786](#) (2023. gada 15. septembris), ar ko atceļ Lēmumu 2006/928/EK, ar ko izveido mehānismu, lai nodrošinātu sadarbību un pārliecinātos par Rumānijā sasniegto, novēršot noteiktus trūkumus tādās jomās kā tiesu sistēmas reforma un cīņa pret korupciju.

³ Spriedums, 2021. gada 18. maijs, *Asociația "Forumul Judecătorilor din România"* u.c., [C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 un C-397/19](#), 249. punkts).

⁴ Nozīmē, kas izriet no 1963. gada 5. februāra spriedumā *van Gend & Loos*, [26/62](#) ietvertās judikatūras.